

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 5 april 2005
Ons kenmerk 11/5.4/2005002309
Behandeld door mevrouw C. Scholten-van der Scheer (0592) 36 57 26 en mevrouw
G. Pinxterhuis (0592) 36 58 19
Onderwerp: Ombuigingen natuur- en milieuorganisaties

Geachte voorzitter/leden,

Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2004 hebt u ons college gevraagd in nader overleg te treden met de groene instellingen om te komen tot een invulling van de geplande ombuigingen. Op weg naar een meer sturende relatie met de gesubsidieerde instellingen, had ons college een ombuiging van € 150.000,- bij de groen/grijze instellingen voorgesteld.

Wij hebben besloten om een ombuiging van € 75.000,- te realiseren. In de gesprekken met de instellingen zijn wij ervan overtuigd geraakt dat drie van de vier groene instellingen in staat moeten zijn de door ons gewenste prestaties te blijven realiseren ondanks een korting van 7% op hun budget. De basis van deze ombuiging vindt u in bijgevoegde nota Provinciale aandachtspunten natuur en milieu in relatie tot de gesubsidieerde instellingen. Deze nota wordt u ter kennisneming toegezonden.

Voor het overige deel van de ombuigingstaakstelling komen wij met een dekkingsvoorstel bij de Voorjaarsnota 2005.

Overigens wijzen wij u erop dat de groene instellingen te zijner tijd kunnen inspelen op de uitvoering van de programmalijnen door het aanvragen van incidentele prestatie-subsidies.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
wa/fl/coll.

Provinciale aandachtspunten
natuur en milieu 2005-2008
in relatie tot de gesubsidieer-
de instellingen

PROVINCIE DRENTHE

PROVINCIALE AANDACHTSPUNTEN NATUUR EN MILIEU 2005-2008
IN RELATIE TOT DE GESUBSIDIEERDE INSTELLINGEN

Maart 2005

INHOUD

	SAMENVATTING	5
1.	INLEIDING	7
2.	PROVINCIAAL BELEID	9
2.1.	Inleiding	9
2.2.	Natuur, bos en landschap	9
2.3.	Water	10
2.4.	Milieu	10
2.5.	De kernkwaliteiten van Drenthe en economie en werkgelegenheid	11
3.	INSTRUMENTEN VOOR REALISERING VAN BELEID	13
3.1.	Algemeen subsidiebeleid	13
3.2.	De subsidievormen	13
3.3.	Preferente organisaties	13
3.4.	Financiële instrumenten	14
3.5.	Evaluatie en monitoring	15
4.	TE VERWACHTEN PRESTATIES VAN DE PREFERENTE INSTELLINGEN	17
4.1.	Betrokkenheid instellingen bij natuur, milieu en landschap	17
4.2.	Te verwachten prestaties	18
	BIJLAGE	21
	Afkortingenwijzer	22

SAMENVATTING

Met het vaststellen van een nieuwe Algemene subsidieverordening (ASV)¹ wil de provincie onder meer uitvoering geven aan het sturen op resultaat. Dit betekent dat wij ons eigen beleid scherper gaan beschrijven in (afrekenbare) doelen. Wij formuleren hiertoe onder andere prestaties die wij verwachten als tegenprestatie voor subsidie (prestatiesubsidie).

In deze notitie wordt op hoofdlijnen aangegeven welk beleid relevant is voor de relatie tussen de provincie en de groene instellingen. Daarnaast wordt aangegeven welke instrumenten van toepassing zijn voor de realisering van het beleid. Wij richten ons vooral op financiële instrumenten. Verder geven wij in deze notitie aan wat de rol van de preferente instellingen is. Het gaat hierbij om de volgende groene instellingen: de Milieufederatie Drenthe (MFD), het IVN Consulentenschap Drenthe, Landschapsbeheer Drenthe en de Stichting "Het Drentse Landschap" (HDL).

Tevens geven wij aan welke prestaties van de groene instellingen verwacht worden. Op hoofdlijnen zijn dit onder andere de volgende prestaties:

- het ondersteunen van burgers, vrijwilligers, natuur- en milieuorganisaties bij het uitvoeren van natuur- en milieuactiviteiten;
- het geven van voorlichting en educatie over natuur en milieu;
- het inbrengen van de positieve ontwikkelingen en negatieve gevolgen voor natuur, milieu en landschap in besluitvormingsprocessen;
- de aankoop, inrichting en beheer van natuurgebieden;
- het bieden van werkgelegenheid aan mensen die (langdurig) werkeloos zijn;
- het ontwikkelen van projecten die een bijdrage leveren aan provinciale natuur- en milieudoelstellingen.

---

¹ De ASV is in de statenvergadering van 22 september 2004 vastgesteld.

---

1. INLEIDING

Provinciale staten hebben in hun vergadering van 8 en 9 juni 2004 "het college van gedeputeerde staten opgedragen in overleg te treden met de groene instellingen over het beleidsmatige kader (inhoud en financiën) voor de komende jaren en bij de begroting 2005 met concrete voorstellen te komen inzake de subsidiëring."

Daarnaast is aanleiding voor deze notitie het voornemen van het college van gedeputeerde staten om meer te gaan sturen op realisering van beleidsdoelen.

Het college wil de prioriteiten in het collegeprogramma bereiken door op een aantal beleidsterreinen de inzet van middelen te bundelen en te intensiveren. Dit geldt onder andere ook voor de Sectoren Natuur en Milieu. Om middelen effectiever in te kunnen zetten op de intensiveringsdoelen, wil het college een aantal vaste budgetten ombuigen naar flexibele budgetten.

In deze notitie zullen wij op hoofdlijnen aangeven welke aspecten van het provinciale beleid wij relevant achten voor de subsidierelatie tussen de groene instellingen en de provincie.

Daarnaast zullen wij aangeven welke instrumenten, vooral relevant zijn voor het meewerken aan het behalen van provinciale doelstellingen door de groene instellingen. Als laatste zullen wij aangeven welke concrete prestaties wij van de groene instellingen verwachten.

---

2. PROVINCIAAL BELEID

2.1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen het provinciaal beleid ten aanzien van natuur, milieu en landschap beschreven. Het college geeft prioriteit aan de volgende ontwikkelingen: werkgelegenheid, kwaliteit van wonen in de steden, sparen en waar mogelijk verbeteren van de groene ruimte als kernkapitaal.

De basis van het relevante beleid is te vinden in het Provinciaal omgevingsplan (POP) II. Alle ontwikkelingen staan nauw met elkaar in verband. Integraal beleid is noodzakelijk. Dit kunnen en willen wij niet alleen. Voor de realisatie van beleid hebben wij hulp nodig van overheden, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en burgers. Wij geven daar mede vorm aan via de volgende programmalijnen:

- ontwikkeling stedelijk gebied
- ontwikkeling landelijk gebied
- werk, onderwijs en kennisinfrastructuur
- bereikbaarheid
- veiligheid en sociaal evenwicht

Door een stijgend opleidingsniveau, toenemende welvaart en individualisering is de moderne samenleving pluriform en mondiger geworden. Mensen zijn steeds meer betrokken en zetten zich in voor het behouden en verbeteren van de kwaliteit van hun leefomgeving in de breedste zin van het woord. Dit krijgt onder andere vorm door het betrekken van burgers en partners bij het formuleren en uitvoeren van beleid. De groene instellingen hebben daarbij een belangrijke rol. Natuur, bos en landschap zijn naast water, lucht en bodemkwaliteit belangrijke onderdelen van de omgevingskwaliteit, zoals beschreven in het POP. De provincie heeft binnen dit thema een aantal wettelijke en beleidsmatige taken.

2.2. Natuur, bos en landschap

De doelstelling van het natuurbeleid is gericht op een duurzame verbetering en behoud van biodiversiteit. Hier wordt in belangrijke mate uitvoering aan gegeven door de realisering van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Daarnaast heeft natuur overal een minimale kwaliteit (natuurbasiskwaliteit).

De meeste bossen in Drenthe liggen, vanwege hun natuurfunctie, binnen de EHS. Bossen hebben echter ook andere functies: houtproductie, recreatie en landschap. Het bosbeleid van het Rijk en de provincie is gericht op instandhouding en uitbreiding van het bosareaal en een zoveel mogelijk meervoudige functievervulling. Voor de instandhouding bieden de Boswet en de Natuurschoonwet het kader.

Voor het landschap geldt als doelstelling behoud en herstel, door ontwikkeling in gebieden met bestaande samenhangende kwaliteiten. Nieuwe functies moeten bijdragen aan behoud en herstel van bestaande landschapskwaliteiten in onderlinge samenhang. De Nota landschap biedt het kader voor de beleidskeuzen.

2.3. Water

Het provinciaal waterbeleid wil invulling geven aan de Europese kaderrichtlijn water en de Vierde nota waterhuishouding. Met betrekking tot de waterhuishouding is het beleid erop gericht bij de opvang van extreme neerslag gebruik te maken van de natuurlijke veerkracht van het watersysteem. Bij de uitwerking van het beleid gelden de volgende voorkeurolgorden voor oplossingsrichtingen:

- voorkomen van wateroverlast: vasthouden, bergen en, als het niet anders kan, afvoeren;
- voorkomen van watertekort: conserveren, bergen en, als het niet anders kan, aanvoeren.

Alle oppervlaktewateren moeten voldoen aan de normen die horen bij het maximaal toelaatbaar risico (MTR) in 2006, zoals is opgenomen in de Vierde nota waterhuishouding. De provincie zet zich in het kader van de gebiedsgerichte uitvoering in voor een verbetering van de waterkwaliteit. Hierbij staat een integrale aanpak van het watersysteem voorop.

Grondwater wordt beschikbaar gesteld voor de openbare drinkwatervoorziening, hoogwaardig industrieel gebruik en beregening of bevoeiing van de land- en tuinbouw. De effecten op de overige bij het grondwaterbeheer betrokken belangen moeten zich beperken tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau. De provincie is grondwaterbeheerder.

2.4. Milieu

Het provinciaal milieubeleid heeft als algemene doelstelling een bijdrage te leveren aan de duurzame bescherming en verbetering van het milieu van Drenthe.

Hierbij is gericht aandacht voor bedrijfsgebonden milieutaken, zonering, lucht en geluidskwaliteit, externe veiligheid, duurzaam bouwen, milieugezondheid en energiegebruik.

In het stedelijk gebied komen in een beperkte ruimte verschillende functies naast elkaar voor. Functies die enerzijds een zekere milieubelasting veroorzaken (zoals bedrijven en wegverkeer) en anderzijds behoefte hebben aan een goede milieukwaliteit (zoals wonen, zorgvoorzieningen en recreatieve activiteiten). Het streven is een optimale leefomgevingskwaliteit in bestaand stedelijk gebied, waarbij er volwaardige aandacht is voor gezondheid en veiligheid.

In het Kyoto-protocol is afgesproken dat Nederland zijn broeikasgasemissies in 2008-2012 met 6% gereduceerd moet hebben ten opzichte van 1990. Ons beleid en de daaruit voortvloeiende activiteiten zijn gebaseerd op de activiteitenprogramma's die behoren bij de Nota energiebeleid en het Uitvoeringsprogramma biomassa.

De landbouw is in Drenthe de grootste grondgebruiker. Naast de economische functie is de landbouw daarmee ook van belang voor de kwaliteit van het landelijk gebied. De provincie Drenthe ondersteunt maatregelen die bijdragen aan de duurzaamheid van de sector, zowel in economische als ecologische zin.

De provincie wil samen met anderen bewust werken aan een leefbaar Drenthe door:

- de kwaliteit van de bodem (inclusief het zich daarin bevindende grondwater) te verbeteren en/of in stand te houden (beschermen);
- de bodem duurzaam geschikt te maken voor het gewenste gebruik (saneren);
- samen met anderen bij te dragen aan het verbeteren van de functies van de bodem in kwetsbare en waardevolle gebieden.

Met betrekking tot afvalstoffen is een doelmatige en milieuhygiënisch verantwoorde verwerking en verwijdering van afvalstoffen nodig. Speciale aandacht wordt besteed aan de opslag van gevaarlijk en radioactief afval. Het provinciaal beleid is geen opslag van radioactief afval in de diepe ondergrond in Drenthe.

2.5. De kernkwaliteiten van Drenthe en economie en werkgelegenheid

Het beleid van de provincie is gericht op een gezonde economie in een kwalitatief hoogwaardige omgeving. Natuur, bos, landschap, ruimte en een goed milieu zijn belangrijke economische dragers, zowel voor wonen en werken als voor toerisme en recreatie (POP II).

Wij streven naar het beperken en het voorkomen van werkloosheid. Er wordt geïnvesteerd in scholing en kennisontwikkeling, zodat Drenthe over een voldoende gekwalificeerd arbeidspotentieel beschikt. Er is speciale aandacht voor mensen die (langdurig) werkloos zijn, om te voorkomen dat deze mensen buiten de maatschappij komen te staan. Het onderhoud en het beheer van natuur, bos en landschap bieden belangrijke mogelijkheden voor (extra) werkgelegenheid.

In het recentelijk (augustus 2004) vastgestelde Uitvoeringskader toeristisch recreatieve projectontwikkeling provincie Drenthe 2004-2007 is als doelstelling van beleid opgenomen:

"Het verder ontwikkelen van het toerisme in Drenthe door verbetering van het toeristisch-recreatieve product, zowel voor de toeristen als voor de Drentse samenleving". De groene instellingen dragen hier ook aan bij.

De provincie wil in de komende planperiode het proces van duurzaam beheer voor de bestaande bedrijfsterreinen versnellen. Hiertoe wordt gewerkt met parkmanagementorganisaties en het verbreden van draagvlak voor duurzame ontwikkeling. Specifieke aandacht zal gericht worden op het gebruik van duurzame energie. De provincie zal vooral ook provinciale en regionale samenwerking (samenwerking tussen parkmanagementorganisaties) stimuleren.

---

3. INSTRUMENTEN VOOR REALISERING VAN BELEID

3.1. Algemeen subsidiebeleid

Ten behoeve van onder meer Sturen op resultaat, heeft de provincie in november 2004 een nieuwe ASV vastgesteld. Met het instrument Subsidieverlening sturen wij als provincie op de effecten die wij met ons beleid willen bereiken en op de activiteiten die wij daarvoor verwachten. De subsidieontvangende instelling is primair verantwoordelijk voor de wijze van uitvoering en het resultaat.

Het provinciaal subsidiebeleid kent op grond van de nieuwe ASV de volgende subsidievormen: de prestatiesubsidie per boekjaar (voor preferente instellingen), de waarderingssubsidie per boekjaar, de incidentele prestatiesubsidie en de incidentele waarderingssubsidie.

3.2. De subsidievormen

Prestatiesubsidie per boekjaar voor preferente instellingen

Een subsidie per boekjaar, waarbij de provincie wil sturen op de prestaties die bereikt moeten worden.

Incidentele prestatiesubsidies

Een subsidie voor een activiteit, op basis van een subsidieregeling, waarbij de provincie wil sturen op de prestaties die bereikt moeten worden.

Waarderingssubsidie (incidentele en per boekjaar)

Een subsidie per boekjaar of voor een in de tijd beperkte activiteit die bedoeld is om een bepaalde organisatie of activiteit aan te moedigen of te ondersteunen.

3.3. Preferente organisaties

Om duurzame ontwikkeling, milieu- en natuurdoelen te bereiken, wordt onder andere gebruik gemaakt van de inzet van instellingen. Deze instellingen kunnen voor activiteiten die bijdragen aan het realiseren van de provinciale doelstellingen subsidie krijgen. Gezien de langetermijndoelstellingen van de provincie willen wij werken met preferente instellingen. Met deze instellingen hebben wij de afgelopen jaren geïnvesteerd in kwaliteit van en draagvlak voor de geboden producten en diensten en zijn wij naar aanleiding van het rapport Berenschot reeds op weg naar prestatieafspraken.

Preferente instellingen voor prestatiesubsidies per boekjaar

De volgende instellingen zien wij voor de komende jaren als preferente partners voor de uitvoering van ons beleid. Het betreft (in willekeurige volgorde) de MFD, het IVN Consulentenschap Drenthe, Landschapsbeheer Drenthe en de Stichting HDL. Deze instellingen hebben een preferente status gekregen vanwege het belang van continuïteit (langetermijndoelen) en de specifieke opgebouwde expertise. Een korte beschrijving van de betrokkenheid van deze instellingen bij natuur, milieu en landschap en te verwachten prestaties van deze organisaties is opgenomen in hoofdstuk 4.

Preferente organisaties voor waarderingssubsidies per boekjaar

Voor een provinciale waarderingssubsidie komen in beginsel de volgende (vrijwilligers)organisaties in aanmerking als preferente partner. De Werkgroep Avifauna Drenthe, de Werkgroep Roofvogels Nederland, de Stichting Noorderbreedte, de Werkgroep Florakartering Drenthe, de Werkgroep Amfibieën en Reptielen Drenthe, de Kerkuilenwerkgroep Drenthe, de Steenuilenwerkgroep Drenthe, de Paddestoelenwerkgroep Drenthe en het IVN District Drenthe (de vrijwilligersvereniging van het IVN). Deze organisaties hebben een preferente positie gekregen vanwege hun bijdrage aan de soortenbescherming in Drenthe, vanwege de inzet en de ondersteuning door en van vrijwilligers en vanwege de tot op heden structurele subsidierelatie met de provincie.

3.4. Financiële instrumenten

Budgetten preferente instellingen met prestatiesubsidie per boekjaar

Als eerste willen wij meer flexibel zijn in de besteding van budgetten voor het bereiken van onze doelen. Daarnaast willen wij intensiveren op het behalen van specifieke doelen.

Wij leggen daarom de groene instellingen een korting op van 7% op de jaarlijkse budgetten. Het genoemde percentage is gebaseerd op een reële verwachting van wat haalbaar is en is vergelijkbaar met de gemiddelde korting die op de welzijnsinstellingen wordt toegepast. Wij zijn naar aanleiding van het rapport Berenschot (Evaluatie groene instellingen, 2001) al meer gaan sturen op prestaties van de instellingen (prestatieafspraken). Zo heeft het IVN Consulentenschap de overhead verminderd door samen met het Consulentenschap Groningen en Friesland één directeur aan te stellen. Landschapsbeheer Drenthe heeft haar doorstart voor een groot deel zelf bestoofd.

De vrijgekomen budgetten worden toegevoegd aan de flexibele budgetten van de provincie. De preferente organisaties hebben de mogelijkheid om incidentele projectvoorstellen in te dienen, die aansluiten bij de provinciale doelstellingen.

De Stichting HDL wordt vooralsnog buiten deze korting gehouden. Zij ontvangt subsidie in de vorm van een beheersvergoeding van circa €20,- per ha. Een deel van het personeel van de Stichting HDL is in dienst van de provincie. Wij zijn bezig met een verzelfstandigingstraject voor de Stichting HDL. De consequenties voor de subsidiëring worden in het totaal van deze zogenaamde ontvlechtingsoperatie meegenomen.

Budgetten voor preferente groene instellingen en ombuigingsvoorstellen (in €)

Preferente groene instellingen	Subsidie 2005	Ombuiging 2006	Ombuiging 2007	Ombuiging 2008 en volgende
MFD	379.692,--	27.000,--	27.000,--	27.000,--
IVN Consulentenschap natuur- en milieueducatie (NME)	203.641,--	15.000,--	15.000,--	15.000,--
Landschapsbeheer Drenthe	463.899,--	33.000,--	33.000,--	33.000,--
HDL	150.000,-- (+ 568.368,-- personeelskosten)	geen	geen	-

Budgetten voor waarderingssubsidies per boekjaar

Hieronder een overzicht van de instellingen die een waarderingssubsidie per boekjaar ontvangen. De hoogte van de subsidie is gelijk gebleven aan voorafgaande jaren.

Instelling	Waarderingssubsidie (in €)
Stichting Noorderbreedte	5.408,--
Werkgroep Avifauna Drenthe	1.273,--
Werkgroep Roofvogels	743,--
Werkgroep Florakartering	743,--
Werkgroep Amfibieën en Reptielen	743,--
Werkgroep Kerkuilen	743,--
Werkgroep Steenuilen	705,--
Paddenstoelenwerkgroep	743,--
IVN District Drenthe	743,--
Weidevogelbescherming	1.061,--

3.5. Evaluatie en monitoring

Vastgestelde provinciale doelstellingen worden met behulp van het subsidie-instrument vertaald en geoperationaliseerd in concrete resultaten (die rechtstreeks zijn toe te schrijven aan de inspanningen die met subsidie worden geleverd).

Het monitoren van het behalen van de beoogde resultaten, alsmede de kwaliteit ervan, zien wij als een verantwoordelijkheid van de subsidieontvanger (de instellingen). Wij verwachten dan ook van de grote preferente instellingen dat zij een plan van aanpak voor de monitoring van de resultaten in het activiteitenplan (productbegroting) verwerken. Wij gaan ervan uit dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij bestaande monitoring en effectmeting. Daarbij kan het zowel gaan om plannen voor de door de instellingen uit te voeren vaste activiteiten of meerjarige programma's, als plannen voor kortlopende of eenmalige projecten/activiteiten.

Daarnaast zullen wij zelf een plan opstellen voor de periodieke monitoring van bereik en effecten van de projecten. In het traject naar de voorbereiding voor een volgende beleidsperiode willen wij de beschikking hebben over voldoende gegevens en indicatoren om maatschappelijke effecten en het bereik van provinciale doelen vast te stellen.

---

4. TE VERWACHTEN PRESTATIES VAN DE PREFERENTE INSTELLINGEN

Zoals in paragraaf 3.3. nader toegelicht, werken wij met preferente instellingen. Voor de volledigheid schetsen wij de betrokkenheid van de groene instellingen met het natuur- en milieubeleid (zoals verankerd in de doelstellingen van de organisatie).

Met iedere afzonderlijke preferente instelling zullen jaarlijks, te beginnen in de aanloop naar de productbegroting 2006, afspraken gemaakt worden over de te realiseren prestaties door middel van een programma van eisen.

4.1. Betrokkenheid instellingen bij natuur, milieu en landschap

MFD

De MFD wil een bijdrage leveren aan het streven naar een duurzame samenleving en richt zich in dit streven specifiek op natuur, milieu en landschap in Drenthe. De MFD werkt hieraan door de belangen van natuur, milieu en landschap te behartigen en ondersteunt mensen en organisaties die zich hiervoor inzetten. De MFD zet zich in voor het milieubewustzijn van mensen en het aantrekkelijk maken van milieuvriendelijk gedrag. Ten slotte wil de MFD een koploper zijn in het streven naar een duurzame Drentse samenleving; ze nemen het voortouw, geven richting en inspireren.

IVN Consulentschap Drenthe

Het IVN Consulentschap Drenthe wil de betrokkenheid van mensen bij natuur, milieu en landschap vergroten. Het IVN geeft uitvoering aan haar doelstelling binnen netwerken van vrijwilligers, scholen, maatschappelijke organisaties, overheden en nationale parken. Binnen deze netwerken wordt op vernieuwende en deskundige wijze uitvoering gegeven aan voorlichting, communicatie en natuur- en milieueducatie. De synergie tussen de vrijwilligers en de beroepsorganisatie is hierbij essentieel.

Landschapsbeheer Drenthe

Landschapsbeheer Drenthe voelt zich betrokken bij integrale landschapszorg. Landschapsbeheer Drenthe wil stimuleren dat zoveel mogelijk mensen (ook zij die moeilijk in het arbeidsproces inpasbaar zijn) en organisaties actief een bijdrage leveren aan het landschap en de cultuurhistorie. Landschapsbeheer Drenthe wil zich meer ontwikkelen tot centraal loket in Drenthe van waaruit onderhoud, advies, planvorming en educatie wordt georganiseerd. Daarnaast wil Landschapsbeheer Drenthe uitvoerende taken door derden faciliteren. Dit doet zij bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van kennis en gereedschap.

Stichting HDL

Doel van de Stichting HDL is het behouden en ontwikkelen van de Drentse natuur- en landschapswaarden, de biodiversiteit en het Drents cultureel erfgoed. Dit doel wordt nagestreefd door middel van aankoop, inrichting en beheer, restauratie en herbestemmen, maar ook door belangenbehartiging in een breed netwerk van organisaties en overlegstructuren. Traditioneel is de Stichting HDL een van de partners van de provincie om uitvoering te geven aan het provinciaal natuur-, landschaps- en cultuurbeleid.

4.2. Te verwachten prestaties

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke prestaties wij verwachten van de groene instellingen. Hierbij is onderscheid gemaakt naar verschillende functies.

Door middel van jaarlijks te maken prestatieafspraken met groene instellingen zullen wij verder invulling geven aan de uit te voeren prestaties/effecten.

Steunfunctie

- Het ondersteunen van burgers, vrijwilligers, natuur- en milieuorganisaties (koepel- of federatiefunctie) en andere organisaties bij het uitvoeren van natuur- en milieuactiviteiten gericht op het behoud en de ontwikkeling van natuurwaarden en milieukwaliteiten van Drenthe.
- Ondersteuning bieden aan organisaties die werkzaam zijn in natuur en milieu.

Adviesfunctie

Het gevraagd en ongevraagd adviseren aan de overheid en het signaleren en doorgeven van enerzijds positieve mogelijkheden en ontwikkelingen op het gebied van natuur, milieu en landschap en anderzijds het signaleren en doorgeven van mogelijk nadelige gevolgen op dat terrein. De adviesfunctie vindt plaats zowel in de voorfasen van de beleidsvorming als in de formele en juridische inspraakprocedures.

Voorlichting en educatie

- Voorlichting en educatie aan burgers en vrijwilligers over landschap, natuur en milieu (kennis).
- Advisering, voorlichting en educatie op het gebied van landschapsbeheer en duurzaam handelen (gedragsbeïnvloeding).
- Aan de natuurterreinen gerelateerde educatie en voorlichting ten behoeve van draagvlak voor natuur (kennis).
- Stimuleren en begeleiden van een verantwoord recreatief medegebruik van de natuurterreinen en gebouwen door middel van inrichting en voorlichting (gedragsbeïnvloeding).

Uitvoering

- De uitvoering (doen) geven aan landschapszorg, door (her)inrichten, herstel, beheer en onderhoud van landschapselementen en door herstel, beheer en onderhoud van archeologische en cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen.
- Het bieden van werkgelegenheid aan mensen die (langdurig) werkeloos zijn en andere mensen die al of niet tijdelijk moeilijk plaatsbaar zijn in de "gewone" arbeidsmarkt.
- Het mobiliseren en inzetten van vrijwilligers onder meer op het gebied van landschapsbeheer.
- Aankoop, inrichting en beheer van natuurgebieden, landschappen en archeologisch of cultuurhistorisch waardevolle objecten en gebouwen.
- Behoud en vergroting van biodiversiteit en ontwikkeling van (nieuwe) natuur, in het bijzonder binnen de EHS.
- Beheer van de provinciale hunebedden.

Evaluatie en monitoring

- Monitoring (verzamelen gegevens) van de ontwikkeling van de natuurwaarden van de natuurterreinen.
- Evaluatie en monitoren van door derden uitgevoerde en opgeleverde projecten (ten behoeve van resultaten op langere termijn).

Projectontwikkeling

Het ontwikkelen van en participeren in beleidsondersteunende en uitvoerende projecten. Dit draagt bij aan draagvlakverbreding en kwaliteitsverbetering op het terrein van natuur, milieu, landschap en cultuurhistorie.

BIJLAGE

Afkortingenwijzer

ASV	Algemene subsidieverordening
EHS	ecologische hoofdstructuur
HDL	"Het Drentse Landschap"
MFD	Milieufederatie Drenthe
MTR	maximaal toelaatbaar risico
NME	natuur- en milieueducatie
POP	Provinciaal omgevingsplan

wa.coll.F:\PRODUCT\FG\CTB\Huisstijl\prov.aandachtspunten natuur en milieu 2005-2008-
wa.doc